

Správa Státní bezpečnosti H r a d e c K r á l o v é

2.odbor - sam.skup. církví

Dne 30.9.1968

S o u d r u h u
náčelníku 2.odboru
pplk.Trávníčkovi Jaroslavu

~~PŘÍSNĚ TAJNĚ~~
Odbor archivní a spisové služby
ZRUŠEN STUPEŇ UTAJENÍ (SVAZKU)
dnem 1. 4. 1999, pokynem MV č. 6/1999.

Honsová Eva

Krmu

Předkládám zprávu státobezpečnostní situace z úseku církví a nábož. sekt z našeho kraje podle stanovených bodů.

- 1) Jak se v nové vnitropolitické situaci vyznačuje aktivita západních rozvědek :
Nemáme poznatků.
- 2) Zájmy, pohyb a styky svědčící o trestné činnosti :
 - a) ∅
 - b) Dne 20.8.1968 přijely 2 západoněmecké vozy do Hradce Králové a zastavily v Soukenické ul. čp.52, před domem, ve kterém bydlí řím.kat. biskup Th.Lic. Karel OTČENÁŠEK, t.č. administrátor ř.k. v Plotíštích. Posádky aut z jednoho vozu vynášely dva balíky. Jeden z nich měl obrysy i rozměry cyklostilu. Oba balíky odnesly do domu, ve kterém bydlí OTČENÁŠEK. Zatím nemohl být identifikován pravý obsah balíků, avšak k podrobnostem obsahu byla zaúkolována agentura. Cyklostil požadoval přípravný výbor Díla koncilové obnovy, jehož OTČENÁŠEK byl předsedou.
- 3) Poznatky o emigraci čs. občanů na Západ :
 - a) Na úseku církvé a nábož. sekt vyjelž sice dosti značný počet duchovních jak řím.kat.církve, tak nekato-lických církví, ale všichni se vrátili z KS až na malé výjimky.

Zatím zůstal v Rakousku opat řádu premonstrátů TAJOVSKÝ Vít z Havl. Brodu. Není ještě známo, zda si to nerozmyslí. Někteří duchovní v zahraničí uvažovali o emigraci (např. BLAHNÍK Josef, ř.k. administrátor).

Evangelický duchovní MIKOLÁŠEK Adrian z Dvakačovic zorganizoval 3 autokarové zájezdy s věřícími do NSR. Z těchto zájezdů emigroval pouze PhMr. PAVLÍČEK Vojtěch, lékárník z Chrasti u Chrudimě. Jmenovaný měl nepřátelský postoj k socialistickému zřízení.

Pokud jde o emigraci duchovních podle agenturních poznatků v zahraničí o ně mnoho nestojí a je jim sdělováno, že jich je potřeba více v ČSSR než v KS. Také proto dosud k emigracím nedošlo. Jiná otázka je ze strany věřících. Zde jsou větší předpoklady, hlavně při zájezdech konaných jednotlivými církvemi.

b) Ø

4) Nezákonná činnost členů nepovolených organizací a skupin :

d) V Hradci Králové, tak jako v jiných krajích republiky, kde jsou diecéšní ordinariáty byl utvořen přípravný výbor DKO - Díla koncilové obnovy. Členy tohoto výboru byli jmenováni převážně kněží, kteří stáli dlouhá léta mimo duchovní službu. Většina z nich byla v r.1954 odsouzena pro vytvoření ilegálního vedení diecése. Včele DKO stojí jako předseda taj. vysvěcený biskup Karel OTČENÁŠEK, t.č. administrátor ř.k. v Platištích. Jako místopředseda je opat TAJOVSKÝ, který vycestoval před 20.8.1968 z ČSSR do Rakouska a dosud se nevrátil. Sekretářem je býv. profesor bohosloveckého semináře ThDr. HÁJEK Josef, který je duší celé této organizace. Svým vlivem utvořil několik komisí z nichž nejzávažnější možno označit komisi právní, lékařskou a pedagogickou. V těchto komisích se sdružují právníci, lékaři a pedagogové katolického vyznání. Jejich úkolem, podle dosud zjištěných agen-

turních poznatků je pomáhat duchovním a ovlivňovat věřící proti KSČ a socialistickému zřízení pod pláštěm katolické ideologie.

Vedení přípravného výboru DKO je v rozporu s právoplatným ordinářem diecése, kapitulním vikářem Václavem JAVŮRKEM. Odpor proti tomuto hnutí, podle agenturních zpráv je u velké většiny duchovních.

Poslední schůze DKO se uskutečnila 27.8.1968 za účasti 50 kněží. Na této schůzi byl vypracován protest proti výnosu MK ohledně vyučování náboženství. Dne 28.8. 1968 navštívil biskup OTČENÁŠEK kapitulního vikáře JAVŮRKA a řekl mu, že DKO bude ve své činnosti pokračovat třeba v ilegalitě. Zdůvodňoval to tím, že jeho činnost je v současné době potřebná.

Pokud bylo agenturně zjištěno, velká část členů přípravného výboru DKO byla též členy K-231.

Podle agent. poznatků projevují se snahy mezi býv. řeholníky k obnovení legální činnosti řádů. Nejvíce v našem kraji o to usilují dominikáni. Provinciál řádu dominikánů SVATOŠ jednal někde v Praze o povolení řádu. Bylo mu sděleno, že to není zatím možné. Pouze by mohla být povolena skupinová činnost 3 - 5 řeholníků, ovšem nebyli by placeni státem. Za tím účelem jednal SVATOŠ s některými duchovními světskými a chtěl činnost řádu obnovit následujícím způsobem, Na 2 - 3 velkých farnostech (jako Havl.Brod apod.) by dosavadní duchovní uvolnil farnost a na jeho místo by byl dán řeholník dominikán se stát. souhlasem. Dostal by ještě kaplana, rovněž řeholníka. Tito dva by dostávali od státu normálně plat. K ním by provinciál dal ještě dva až tři řeholníky a dohromady by se museli uživit, Tento záměr podle SVATOŠE nebude moci být uskutečněn pro odpor světských duchovních, kteří zásadně odmítli uvolnit farnost pro řeholníky. SVATOŠ se vyjádřil, že budou muset najít jiné řešení, jak

obnovit činnost řádu v současných podmínkách.

Dále bylo zjištěno, že společnost Salesiánů žádá navrácení duchovní správy v Pardubicích - Skřivánek. Měl by tam přijít ThDr. Štěpán VANDÍK. O navrácení farnosti usiluje generální inspektor Salesiánů v Praze Antonín DVOŘÁK.

Rovněž Františkáni usilují o navrácení své farnosti i s klášterem v Hostinném, okr. Trutnov.

Na pastorální schůzi chrudimského seniorátu církve čsb. ev. se dostavili - farář BROŽ z Třebechovic a farář ROZBOŘIL z Kostelce n. Orli. Oba nabídli přítomným duchovním, že jim přehrají z magnetofonového pásku - memorandum presidenta Křesťanské mírové konference (KMK) prof. Dr. J.L. HROMÁDKY. Toto memorandum je adresováno členům pracovního výboru KMK. Je jich asi 24 a pocházejí z různých zemí na Západě i na Východě. Všem jim již bylo dodáno ať již oficiálně neb neoficiálně. Má být projednáno na schůzi pracovního KMK v říjnu v Paříži.

V memorandum prof. HROMÁDKA uvádí, že měl vždy kladný poměr k SSSR a socialismu ve světě. 21. srpnem se však všechno změnilo. Odsuzuje okupaci ČSSR a obviňuje SSSR že jedná z mocenské pozice. O moskevských dohodách říká, že byly vynuceny nátlakem. Nyní bude nutné přehodnotit celou práci KMK. Dosud se obracela výhradně proti imperialistickým akcím Západu. Teď se bude muset zaměřit proti všem velmocem bez rozdílu, aby přestaly znásilňovat malé národy.

Na magnetofonový pásek bylo memorandum nahráno tajně. Je předpoklad, že faráři BROŽ a ROZBOŘIL seznamují faráře i na jiných pastorálních schůzích s jeho obsahem.

5) Intenzita činnosti vnitřního nepřítele : ∅

6) Výslednost agent. operativní práce :

- a) Stávající agentura, která zůstala po přehodnocení v r.1968 na sam.skup.církví, zůstala pevná a nikdo ze spolupracovníků po 20.8.1968 neodmítl spolupráci. Úkoly plní bez výhrad a jsou ochotni všichni spoluprac. plnit úkoly zvláště směrem k zahraničním nepřátelům i nepřátelům socialismu v ČSSR.

7) Morálně politický stav na S-Stb :

- a) Postoj kolektivu sam.skup. církví je kladný pro plnění vládní linie, Některé extrémní projevy se nevyskytly. Žádný z kolektivu si nepřeje návrat do předlednových poměrů.

Náčelník sam. skup. církví :

Tomášek Rad.

mjr. T o m á š e k Rad.